

УДК 327.3/327.7

DOI [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-5\(65\)-5](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-5(65)-5)

Олександр НАЗАРЧУК

кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри політичних технологій, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, проспект Перемоги, 54/1, Київ, Україна, 03057
ORCID: 0000-0002-2616-6020

Oleksandr NAZARCHUK

Candidate of Historical Sciences, Associate professor, Associate Professor at the Department of Political Technologies, Kyiv National University of Economics named after Vadym Hetman, 54/1 Peremohy Avenue, Kyiv, Ukraine, 03057
ORCID: 0000-0002-2616-6020

СОЦІАЛІСТИЧНИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН 2022 РОКУ: АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ГЕОПОЛІТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

SOCIALIST INTERNATIONAL IN THE SYSTEM OF INTERNATIONAL RELATIONS 2022: ACTIVITY ANALYSIS AND GEOPOLITICAL SIGNIFICANCE

Метою дослідження є аналіз діяльності Соціалістичного Інтернаціоналу (СІ) у важкий для світу та нашої держави 2022 р. Соцінтерн – одна з найавторитетніших міжнародних інституцій, має давню історію та вплив на сучасні геополітичні процеси, що може бути корисним для України. На основі ідей Соцінтерну: свободи, справедливості та солідарності відбудовувалися суспільства післявоєнної Європи. Соціал-демократія європейського зразку стала одним зі стовпів процвітання країн західної цивілізації. Новизна статті полягає у тому, що автор вперше у вітчизняному науковому середовищі вивчає діяльність відомої міжнародної організації, чий вплив та авторитет вартий наслідування багатьма громадсько-політичними структурами. Міжнародний науковий рівень досліджень діяльності Соціалістичного Інтернаціоналу є не достатньо масштабним. Про Інтернаціонал в наші дні можна знайти багато інформації журналістського, публіцистичного характеру. Науковий доробок, при цьому, стосується в основному історії цієї організації. У даній науковій статті з'ясовано хронологію засідань керівних органів Інтернаціоналу: рад, президій, комітетів, конгресу, розкрито основний зміст прийнятих ними декларацій, резолюцій, заяв. Діяльність Соцінтерну поширена на усі континенти земної кулі. Головні акценти робляться на найпроблемніших питаннях. Наприклад, у 2022 році таким головним питанням стала війна росії проти України. Без уваги Інтернаціоналу не залишилися важливі і гострі кризи у багатьох країнах Африки та Латинської Америки, Кавказу та Близького Сходу, Киргизстану та Білорусі. Окрему увагу приділено діяльності керівництва СІ, в першу чергу генерального секретаря Луїса Аяли та лідерів Соціал-демократичної партії України Юрія Буздугана та Олени Скоморощенко. Важливим в житті Соцінтерну став XXVI Конгрес у листопаді 2022 р. Відбулася зміна керівництва, було прийнято ряд важливих декларацій, які вимагають окремого наукового дослідження та аналізу, оскільки несуть у собі серйозну міжнародну геополітичну складову через проблеми, яких вони стосуються. У висновках відзначено, що Інтернаціонал у 2022 р. виконав свої функції по багатьох аспектах діяльності. Українське питання було і залишається одним з ключових. Є сподівання, що Соціалістичний Інтернаціонал продовжить не менш активно і потужно відстоювати свої основні принципи і в майбутньому.

Ключові слова: Соціалістичний Інтернаціонал, Комітет, Рада, Конгрес, генеральний секретар, президент, Луїс Аяла, Соціал-демократична партія України, Буздуган, Скоморощенко, Україна, війна, мир.

The purpose of the research is to analyze the activities of the Socialist International (SI) in the difficult year 2022 for the world and our country. The Socialist International is one of the most authoritative international institutions, has a long history and influence on modern geopolitical processes, which can be useful for Ukraine. On the basis of the ideas of Socintern: freedom, justice and solidarity, the societies of post-war Europe were rebuilt. Social democracy of the European model has become one of the pillars of the prosperity of the countries of Western civilization. The novelty of the article is that the author for the first time in the domestic scientific environment studies the activities of a well-known international organization, whose influence and authority are worthy of imitation by many domestic public and political structures. The international scientific level of research into the activities of the Socialist International is not large enough. Nowadays, you can find a lot of journalistic and journalistic information about the International. At the same time, the scientific work mainly concerns the history of this organization. This scientific article clarifies the chronology of the meetings of the leading bodies of the International: councils, presidiums, committees, congresses, and reveals the basic content of the declarations, resolutions, and statements adopted by them. Socintern's activities are spread over all continents of the globe. The main emphasis is on the most

problematic issues. For example, in 2022, Russia's war against Ukraine became the main issue. Important and acute crises in many countries of Africa and Latin America, the Caucasus and the Middle East, Kyrgyzstan and Belarus did not go unnoticed by the International. Special attention was paid to the activities of the leadership of the SI, first of all, General Secretary Luis Ayala and the leaders of the Social Democratic Party of Ukraine, Yury Buzdugan and Olena Skomoroshchenko. XXVI Congress in November 2022 became important in the life of Socintern. There was a change of leadership, a number of important declarations were adopted, which require separate scientific research and analysis, as they carry a serious international geopolitical component due to the problems they concern. The conclusions noted that the International in 2022 fulfilled its functions in many aspects of activity. The Ukrainian question was and remains one of the key ones. There is hope that the Socialist International will continue to defend its basic principles no less actively and powerfully in the future.

Key words: Socialist International, Committee, Council, Congress, General Secretary, President, Luis Ayala, Social Democratic Party of Ukraine, Buzdugan, Skomoroshchenko, Ukraine, war, peace.

Постановка проблеми. Формування і становлення громадянського суспільства, демократичного політикуму в Україні, вивчення досвіду інших країн щодо виконання цих завдань може відбутися, серед іншого, в контексті аналізу діяльності авторитетних міжнародних організацій, чия репутація є достатньо високою у демократичних колах світу, вплив серйозним, а відданість цілям беззастережною. До таких організацій, безумовно, належить Соціалістичний Інтернаціонал. Ця організація має більш ніж столітню історію, колосальний досвід вирішення різних міжнародних проблем. Пройшовши через серйозні випробування Інтернаціонал сьогодні займає авторитетне місце у світовій політиці. Його досвід, принципи та підходи, однозначно, не будуть зайвими для українського суспільства, вітчизняних політиків та для процесу формування ефективної національної ідеї.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

На жаль, тема діяльності Соціалістичного Інтернаціоналу в українських політологічних колах є мало актуальною і недослідженою. Наукових досліджень з цього питання немає. Зарубіжні ж дослідники звертають увагу в основному на оперативну діяльність СІ у форматі журналістських публікацій або ж в контексті історичної ретроспективи.

Мета статті полягає у дослідженні досвіду впливової міжнародної організації в сучасних геополітичних баталіях світу, розробці рецептів вирішення проблем України та пошуку для неї нових потужних союзників, вироблення дієвої ідеології для реалізації її на практиці в нашій державі.

Виклад основного матеріалу. Соціалістичний Інтернаціонал – міжнародна організація соціал-демократичних, соціалістичних, робітничих та лейбористських партій, до якої входять більше 130 політичних партій та організації з багатьох країн світу [19]. Він є активним та результативним гравцем у геополітиці, здійснюючи вплив на процеси як через партії – його члени, так і через ООН. Як неурядова організація, Соціалістичний Інтернаціонал має консультативний статус (Кате-

горія І) при Організації Об'єднаних Націй і працює на міжнародному рівні з великою кількістю інших організацій.

Історія перших інтернаціоналів бере початок ще в ХІХ ст. Становлення ж сьогоденного Соцінтерну почалося у 1951 р. Лейбористські, соціал-демократичні та соціалістичні партії є впливовою політичною силою в багатьох демократичних країнах світу. На сьогодні при владі у своїх країнах перебуває більше 30 партій, що є членами Інтернаціоналу.

До ХХVІ Конгресу (25–27 листопада 2022 р.) президентом Соціалістичного Інтернаціоналу був Георгіос Папандреу, колишній прем'єр-міністр Греції, а генеральним секретарем – великий друг України Луїс Аяла (Чілі). Нещодавній Конгрес Соцінтерну новим президентом обрав прем'єр-міністра Іспанії Педро Санчеса, а генеральним секретарем – Бенедикту Ласі (Гана).

З 1976 по 1992 рр. президентом Соціалістичного Інтернаціоналу був Віллі Брандт, колишній канцлер Німеччини і лауреат Нобелівської премії миру 1971 р., з 1992 по 1999 рр. – колишній прем'єр-міністр Франції П'єр Моруа, а з 1999 по 2005 рр. сьогоденний Генеральний секретар ООН і колишній прем'єр-міністр Португалії Антоніу Гутерреш.

Секретаріат Соціалістичного Інтернаціоналу знаходиться в Лондоні. Він координує діяльність та ініціативи Інтернаціоналу, скликає його зустрічі і конференції, публікує заяви і прес-релізи.

Україну в Соціалістичному Інтернаціоналі представляє Соціал-демократична партія України (СДПУ), головою ради якої є Юрій Бuzдуган.

Соціалістичний Інтернаціонал хоч і є неурядовою організацією, все ж має надзвичайно високий авторитет серед урядів багатьох країн світу. До голосу Соцінтерну прислухаються лідери держав та керівники впливових структур.

Соціалістичний Інтернаціонал ніколи не був байдужим до ситуації в Україні як в період існування комуністичного окупаційного режиму [18], так і після здобуття незалежності. Особлива небайдужість має місце

в час агресії росії щодо України починаючи з 2014 р. і сьогодні.

Прес-релізи, заяви, резолюції та декларації Соцінтерну, хоч і не є нормативно-правовими актами, обов'язковими до виконання партіями-членами Інтернаціоналу при прийнятті політичних рішень в контексті управління своїми державами, все ж серйозно впливають на міжнародну політику і на істеблішмент багатьох країн.

2022 рік став для Соціалістичного Інтернаціоналу одним з найдинамічнішим та найвідподальнішим і фактично розпочався для нього з війни росії проти України. Під впливом українських соціал-демократів Ю. Буздугана та О. Скоморощенко (міжнародний секретар СДПУ) Інтернаціонал зайняв активну позицію з цього питання, проявив принциповість та відданість своїм основним цінностям. Значною мірою 2022 р. для Соцінтерну пройшов під знаком України, оскільки на усіх, без виключення, форумах в рамках Інтернаціоналу питання війни було на перших позиціях [1].

Важливою подією в історії Соцінтерну стало проведення Комітету щодо Латинської Америки та Карибського басейну, що збирався в Ла-Романі, Домініканська Республіка, 3–4 червня 2022 року.

На відкритті зустрічі лідер приймаючої сторони (PRD), голова Комітету та віце-президент СІ Мігель Варгас звернувся до делегатів і подякував їм за присутність на візит. Він підкреслив своє задоволення відновлення діяльності організації після більш ніж двох років обмежень в результаті пандемії. На його думку, Covid-19 виявив крихкість багатьох досягнень, досягнутих за останні роки в країнах, які сьогодні стикаються зі сценаріями, позначеними соціально-економічними невдачами, зростанням бідності та нерівності.

У виступі генсека Луїса Аяли зазначалося, що хоч переживає СІ важкі часи через пандемію, конфлікт в Україні, його вплив на світову економіку, залишається активним і мобілізованим. Як приклад, він нагадав нещодавні дії СІ, такі як санкція щодо партії «Справедлива Росія» за те, що вона не взяла на себе рішучого зобов'язання миру. Фактично цю партію, через її підтримку війни росії проти України було виключено з Інтернаціоналу.

У своїх промовах делегати розглядали різні теми порядку денного з регіональної перспективи, узгоджуючи це з останніми політичними подіями в своїх країнах [15].

За результатами роботи Комітету було проголошено ряд резолюцій. Першою стала так звана «Романська декларація» – принципово важливий документ, масштабний за своїм

змістом, у якому йдеться про широке коло питань, в тому числі й про Україну [2].

Комітет Соцінтерну по Латинській Америці та Карибському басейну на своєму засіданні в Ла-Романі заслухав також своїх членів з Гаїті про останні події в цій країні, прийнявши відповідну «Декларацію щодо Гаїті».

У проголошеному документі зазначається, що економічна, соціальна та інституційна криза, яка охопила Гаїті, продовжує хвилювати партії-члени СІ всіх країн регіону.

При цьому Комітет повторив свій заклик до міжнародної спільноти, зокрема до міжнародних організацій, США, Франції, Канади та Карибського співтовариства (CARICOM), підтримати Гаїті та діяти в якості стимулів для досягнення широкого консенсусу між різними соціальними та політичними силами, дійовими особами країни з метою стабілізації, безпеки та подолання кризи, щоб уможливити соціальну та економічну реконструкцію, яка вивела б Гаїті на шлях розвитку [4].

Звернув увагу Комітет і на останні зміни в судових та адміністративних процесах, яких зазнали політичні лідери з різних країн регіону. Було розглянуто, зокрема, ситуацію в Болівії та Гватемалі, що відобразилося у відповідній «Декларації про незалежність судової влади». Зокрема, Комітет повторив заклик до країн регіону мати незалежні судові органи, які мають виконувати свої важливі функції з повним дотриманням гарантій належного процесу та основних прав усіх людей [5].

У «Декларації щодо Пуерто-Ріко» Комітет підтвердив своє історичне визнання Пуерто-Ріко як країни Латинської Америки та Карибського басейну та висловив свою солідарність із неодноразовими резолюціями, прийнятими Спеціальним комітетом з деколонізації. Учасники Комітету закликали уряд США вжити необхідних заходів для того, щоб народ Пуерто-Ріко міг повністю реалізувати своє невід'ємне право на самовизначення та незалежність [7].

Знаковою стала і «Декларація щодо Уругваю». Комітет привітав народ Уругваю з вирішенням своїх суперечок мирним шляхом і наголосив на якості роботи Національної комісії. З огляду на досвід Уругваю стало зрозуміло, що боротьба за принципи повинна вестися без упередження і до кінцевого результату. [12]

У «Декларації щодо Венесуели» Комітет заявив про своє неприйняття та засудження політики президента Мадуро щодо ліквідації опозиційних політичних партій і, серед іншого, звернувся з проханням просити партії-члени Соціалістичного Інтернаціоналу не

визнавати «фальшивих представників» опозиційних партій AD, PJ і VP, які перейшли на службу режиму, роблять подання до різних міжнародних організацій і політичних партій з метою визнання їхньої легітимності [13].

У Женеві в Палаці Націй 7–8 липня 2022 р. під гаслом «Наша відданість гуманітарним та стійким рішенням глобальних проблем» відбулося засідання Ради Соціалістичного Інтернаціоналу, зібравши представників партій-членів та гостей з усього світу для обміну різними міжнародними питаннями, щодо викликів перед людством та його основних проблем.

Порядок денний складався з трьох основних тем: «Робота заради миру та міжнародної безпеки на основі спільних цілей, спільних принципів і правил», «Зміцнення демократії та забезпечення основних прав» і «Подолання глобальних криз – пандемія, зміна клімату, економіка, міграція та біженці».

Зі вступним словом виступив генеральний секретар СІ Луїс Аяла. Він зазначив, що незважаючи на пандемію, СІ залишився активним та не заангажованим, мобілізуючи демократичні сили в різних регіонах світу та продовжуючи виступати голосом миру. Вітаючи делегатів у Палаці Націй, Тетяна Валоява, генеральний директор UNOG, висловила сподівання, що обстановка зустрічі надихне учасників працювати над досягненням мети більш багатостороннього світу, спільного для ООН. Вона вважала це особливо важливим з огляду на триваючу кризу миру та безпеки, назвавши руйнівну безпосередню та довгострокову кризу в Україні та світі частиною небезпечного відходу від багатосторонності.

Педро Санчес, віце-президент СІ та голова уряду Іспанії, висловив свою гордість за те, що він є членом сім'ї соціал-демократів, і свою рішучість, а також рішучість іспанського уряду боротися за соціалістичну політику, доводячи, що прогресивні ідеї та дії не є лише потрібними, але й ефективними. Він закликав до твердої соціал-демократичної відповіді на російську війну, яка мала не тільки руйнівний вплив на Україну та її народ, але й поставила під загрозу продовольчу безпеку всього світу.

Президент СІ Георгій Папандреу засудив ірраціональну війну, яка порушує міжнародне право, суверенітет України і закликав продовжувати працювати над забезпеченням безпеки на основі солідарності та рівності.

Під час обміну інформацією щодо першої головної теми, зосередженої на мирі та міжнародній безпеці, триваюча трагедія війни росії проти України та всі її наслідки були в центрі

обговорень. Рада заслухала виступ міжнародного секретаря СДПУ О. Скоморощенко про те, як країна та суспільство, створені десятиліттями, були зруйновані за тижні. Цивільне населення, включаючи членів СДПУ, було масово вбито, багато з них зазнали жорстоких тортур. Інші члени СІ підтримали заклики України до термінових міжнародних дій для порятунку життів мирних жителів і військовополонених.

Також було заслухано виступи щодо інших активних конфліктів та проблем у світі, де Соціалістичний Інтернаціонал продовжує брати участь.

Вплив на людський рівень авторитарних практик, що застосовуються недемократичними режимами, став відчутним завдяки виступам представників партій-членів СІ в Білорусі та Киргизстані, які висвітлили тяжке становище Миколи Статкевича та Алмазбека Атамбаєва, які ув'язнені і перебувають у важких умовах у своїх країнах і були позбавлені фундаментальних прав, які повинні мати місце у демократичних суспільствах.

Було висловлено занепокоєння з приводу демократичного регресу в деяких країнах Африки.

Щодо третьої головної теми Ради було заслухано широкі доповіді про численні кризи, з якими зараз стикається світ у зв'язку з пандемією, зміною клімату, падінням економіки, міграцією та біженцями.

Присутні на Раді були сповнені рішучості продовжувати в рамках СІ розробляти та просувати політику, яка солідарно та чесно подолає перешкоди, з якими стикається кожна країна.

Після звіту про роботу Комітету з етики Рада схвалила пропозицію прийняти до свого Демократичну ліву партію (ID) Екватору як повноправного члена.

Рада прийняла низку декларацій, що відображають теми зустрічі протягом двох днів роботи, а також звертають увагу на деякі конкретні ситуації, що стосуються партій-членів [16].

Так, у «Декларації про необхідність зміцнення наших демократій, боротьби з реакційним популізмом і пошуку миру» Соціалістичний Інтернаціонал висловив стурбованість загрозами, які оточують демократію у світі, прихильність бути платформою для розбудови миру та демократії. У документі Рада Соціалістичного Інтернаціоналу відобразила необхідність підтвердити захист цінностей миру та демократії в центрі спільних політичних дій, визначивши Соціалістичний Інтернаціонал як місце для розширення прав і діалогу, для зміцнення демократичних інститутів і належного управління [10].

У «Декларації про пандемію Covid-19 і медичних працівників» Рада висловила свою солідарність і вдячність медичним працівникам, чоловікам і жінкам, які під час пандемії Covid-19 доклали величезних зусиль для порятунку життів, підтвердила свою солідарність і відданість конкретній боротьбі за покращення умов праці та життя медичних працівників [8].

У Декларації щодо Болівії Рада висловила стурбованість ситуацією щодо колишнього президента Болівії Жанін Аньєс, яка залишається у в'язниці у своїй країні під час судового процесу. Рада нагадала та підтримала декларацію про незалежність судової системи, прийняту Комітетом СІ щодо Латинської Америки та Карибського басейну трохи більше місяця тому, і зробила новий заклик до незалежності судової влади та повного відновлення верховенства права в Болівії [3].

У «Резолюції щодо Джибуті» Рада зазначила, що порушення прав людини та основних правил демократії тривають у Республіці Джибуті під керівництвом президента Ісмаїла Омара Геллеха, який перебуває при владі вже 5 термін поспіль. Рух за демократичне оновлення та розвиток (MRD), партія-член СІ, залишається основною мішенню цих жорстких атак, що є неприпустимим [21].

Досить радикальною стала «Резолюція щодо Гаїті». У документі висловлюється серйозна стурбованість постійним погіршенням глобальної ситуації на Гаїті через рік після мерзенного вбивства президента Жувенала Мойза, засуджується бандитизм, що розвивається на Гаїті, який є кричущим порушенням основних прав людини народу Гаїті. Рада знову звернулася до міжнародної спільноти, особливо до міжнародних організацій, підтримати Гаїті та створити основу для стабілізації, безпеки та подолання кризи [22].

Не оминула увагою Рада курдське питання. У «Декларації про курдську ситуацію» в Іраку зазначається, що Соцінтерн визнає курдське питання в регіоні та вирішальну роль Регіону Курдистану (КР) та його військових сил (Пешмерга) у розгромі ІДІЛ. Головні принципи СІ, такі як права людини, свобода, солідарність, справедливість і мир, повинні продовжувати розвиватися в Іраку та на Близькому Сході. У рамках цих принципів Ірак і Близькосхідний регіон можуть мати мирне і стабільне майбутнє.

Рада підтримала відновлення роботи Комітету СІ з курдського питання та проведення зустрічі в Регіоні Курдистан в Іраку, щоб зосередитися на курдській справі та створенні гармонії між курдськими членами СІ.

Крім цього Рада підтримала протест іранського народу та громадянський рух проти Ісламської Республіки і особливо рух курдського народу за свої права [9].

У «Декларації щодо Киргизії» Рада вкотре висловила стурбованість ситуацією навколо колишнього президента Киргизстану Алмазбека Атамбаєва, члена Соціал-демократичної партії Киргизстану, який був ув'язнений у своїй країні більше 1000 днів, потребуючи термінової медичної допомоги. Підкреслюється, що спосіб, у який колишнього президента затримали, судили та засудили, порушує його законні права та права людини як обвинуваченого, порушує Кримінально-процесуальний кодекс Киргизії та міжнародні судові норми [6].

Глибоку стурбованість деякими подіями після 2020 р. Рада Соцінтерну висловила у «Декларації щодо Південного Кавказу», включаючи вторгнення на кордони Республіки Вірменія, а також продовження утримання вірменських військовополонених і затриманих цивільних осіб. Рада закликала владу Вірменії утриматися від антидемократичного шляху, який вона обрала, особливо після програшу у війні 2020 р., переслідуючи «Рух Опору» та інших опозиційних активістів, здійснюючи тиск на правову систему з метою посилити свій вплив на суди, а також шляхом обмеження відкритої та прозорої публічної підзвітності [11].

У «Резолюції по Тунісу» Рада заявила, що уважно стежить за розвитком ситуації в Тунісі, країні, де почалися арабські революції та єдиній країні, якій вдалося здійснити мирний демократичний перехід, який вітають усі демократичні країни. Відповідно Рада закликала владу Тунісу відновити демократичний процес [23].

Важливою подією в міжнародних відносинах стало засідання Президії Соціалістичного Інтернаціоналу 22 вересня 2022 р. в Нью-Йорку, чим було продовжено традицію зустрічей високого рівня Генеральної Асамблеї ООН після дворічної перерви через пандемію коронавірусу.

Виступили з широкими доповідями президент СІ Георгіос Папандреу, віце-президент СІ та голова уряду Іспанії Педро Санчес, Антоніо Коста, прем'єр-міністр Португалії, генеральний секретар Соцінтерну Луїс Аяла інші поважні учасники.

Окрім можливості обміну питаннями, що викликають занепокоєння в глобальному порядку денному та тих, які розглядалися на Генеральній Асамблеї, зустріч стосувалася питань, що особливо хвилюють учасників

зібрання на національному та міжнародному рівнях, а також майбутнього XXVI Конгресу Інтернаціоналу, який відбувся в Мадрид у листопаді 2022 р.

Напередодні Мадридського конгресу було прозвучали численні виступи на підтримку стратегії збереження та розширення можливостей, впливу та актуальності Соціалістичного Інтернаціоналу, що включає реформи рівного гендерного представництва та забезпечення фінансування організації при збереженні широкої участі [17].

Важливою подією 2022 р. в діяльності Соціалістичного Інтернаціоналу стало засідання Африканського комітету 28–29 жовтня 2022 р. Він пройшов в Дакарі під головуванням Бокарі Трета, РПМ, Малі. Засідання цього Комітету організувала Соціалістична партія Сенегалу (PS).

Зустріч збила представників партій-членів з усього континенту для обговорення порядку денного, який включав поточні виклики демократії та її інститутам, запобігання конфліктам, подолання криз і забезпечення миру, спільні зусилля щодо збереження та зміцнення соціал-демократії в регіоні та їхня участь у майбутньому XXVI Конгресі СІ. На засіданні також були заслухані доповіді партій-членів про ситуацію в їхніх країнах.

Демократичні процеси в Африці були розглянуті з акцентом на наступні кризи: тероризм, військові перевороти, недотримання демократичних і основоположних правил. Зазначалося, що ключове питання в африканських державних установах, партіях – бідність, пошук місця для розвитку африканської молоді, екологічні проблеми, торгівля на континенті, а також проблеми освіти та охорони здоров'я.

За результатами обговорень прийнято резолюцію та домовлено підготувати декларацію під назвою «Дакарська декларація» для представлення і затвердження її на Конгресі у Мадриді [14].

Теза про демократичне управління в Африці, яке має повернутися на перший план, щоб вирішити виправдане незадоволення нашої молоді, яка є майбутнім світу і африканських жінок, реального вектора розвитку, особливо в сільській місцевості стала однією з ключових у «Дакарській декларації» Комітету [20].

25–27 листопада 2022 р. в Мадриді (Іспанія) відбувся XXVI Конгрес Соціалістичного Інтернаціоналу, господарем і організатором якого стала Іспанська соціалістична робітничая партія (PSOE). У ньому взяли участь

понад 450 учасників із майже 100 делегацій з усіх континентів. Серед учасників були глави держав і урядів, лідери партій, в тому числі і делегація СДПУ та спеціально запрошені гості.

Виступили діючий генеральний секретар Соцінтерну Луїс Аяла та майбутній генеральний секретар Бенедикта Ласі (NDC, Гана), ще чинний президент Інтернаціоналу Джордж Папандреу та його наступник Педро Санчес, очільник уряду Іспанії.

Перед виборами нових керівників Інтернаціоналу Педро Санчес запевнив делегатів, що він продовжить спадщину Луїса Аяли та Георгіоса Папандреу, яка надихнула глобальну родину членів СІ на активну роботу.

Основними темами Конгресу, що звучали у виступах учасників і гостей стали: *забезпечення миру та зміцнення демократії, робота за рівність між жінками та чоловіками, зупинка зміни клімату, досягнення справедливої та інклюзивної економіки, трудові права та цифровізація.*

Делегати підкреслили важливість Соціалістичного Інтернаціоналу в сучасному світі, що постійно розвивається, для зміцнення демократії в умовах зростання популізму, авторитаризму та конфліктів.

Спільною метою Конгресу для всіх партій-членів було бажання продовжувати прокладати шлях соціальної демократії, будувати механізми, які захищають кожного, зміцнювати демократичні інститути, забезпечувати гендерну рівність і права жінок, а також захищати права і свободу людей в усьому світу.

Конгрес отримав дуже багато пропозицій і запитів щодо прийняття декларацій, заяв і резолюцій щодо тем Конгресу, які були обговорені та прийняті в останній день зустрічі.

Багато делегатів висловили визнання та вдячність за роботу генерального секретаря Луїса Аяли, а президент Педро Санчес оголосив, що Луїс Аяла продовжуватиме працювати у якості верховного комісара Соціалістичного Інтернаціоналу та радника президента.

Конгрес погодив почесне президентство для Георгіоса Папандреу, а також для Мігеля Варгаса та Ееро Хейналуоми.

На фото 1 – Педро Санчес, Георгіос Папандреу, Луїс Аяла та Бенедикта Ласі.

На завершення Конгрес заслухав промови нового президента Соціалістичного Інтернаціоналу жінок Джанет Каміло та нового президента та генерального секретаря СІ, які висловили сподівання щодо майбутньої роботи СІ, свою відданість організації та всім його членам [24].

Фото 1

Коло питань, що обговорювалися на Конгресі було надзвичайно широким. За результатами його роботи було прийнято такі декларації та резолюції: Дакарська декларація, Декларація про Білорусь, Декларація про зміну клімату та солідарність з Пакистаном, Декларація про Колумбію, Резолюція щодо ДР Конго, Резолюція по Кіпру, Резолюція про демократію, Резолюція щодо Екваторіальної Гвінеї, Резолюція щодо Есватіні, Декларація про парламентські вибори, оголошені на 24 лютого 2023 року в Джібуті, Декларація про ситуацію з іранськими курдами, Декларація про курдський народ, Декларація по Киргизії, Декларація по Лівану, Резолюція по Близькому Сходу, Декларація щодо Пуерто-Ріко, Резолюція щодо конфлікту в Нагірному Карабасі та навколо нього, Декларація щодо Венесуели, Резолюція по Ємену, Декларація SIW (Соціалістичний Інтернаціонал жінок) про Міжнародний день боротьби з насильством щодо жінок 2022.

Аналіз цих важливих для світової політики документів вимагає окремого наукового дослідження і тому у даній статті наводиться

лише їх перелік, щоб підкреслити фундаментальність та масштаб як еволюції, так роботи Соціалістичного Інтернаціоналу.

Висновки. 2022 рік став роком як активізації міжнародної політики загалом, в першу чергу через війну росії проти України, так і посилення динаміки роботи Соціалістичного Інтернаціоналу зокрема. Соцінтерн був і залишається якщо не лідируючим геополітичним гравцем, в порівнянні з іншими структурами, але точно авторитетним та прогресивним учасником згальнопланетарних процесів. У статті відображено лише декларативна робота СІ та його структурних підрозділів і керівництва. Практичне виконання численних резолюцій, декларацій, заяв тощо мають стати темами окремих досліджень. Соцінтерн у 2022 р. виконав свою функцію по багатьох аспектах діяльності. Українське питання не стало винятком. Є сподівання, що і в майбутньому Інтернаціонал продовжить аналогічну лінію відстоювання своїх основних цінностей – свободи, справедливості, солідарності та миру з не меншим завзяттям навіть після зміни керівництва.

Література:

1. Назарчук О. Соціалістичний Інтернаціонал та війна росії проти України. Політико-правові аспекти. *Вісник Львівського університету. Серія : Філософсько-політологічні студії*. 2022. Випуск 45. С. 216–231.
2. Declaration of La Romana Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3–4 June 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-of-la-romana/>
3. Declaration on Bolivia Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022 URL: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-bolivia/>
4. Declaration on Haiti Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3–4 June 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-on-haiti/>
5. Declaration on Judicial Independence Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3–4 June 2022 URL: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-on-judicial-independence/>
6. Declaration on Kyrgyzstan Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-kyrgyzstan/>
7. Declaration on Puerto Rico Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3–4 June 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-on-puerto-rico/>
8. Declaration on the Covid-19 pandemic and health professionals Meeting of the SI Council in Geneva, 7-8 July 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-the-covid-19-pandemic-and-health-professionals/>
9. Declaration on the Kurdish situation Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-the-kurdish-situation/>
10. Declaration on the need to strengthen our democracies, fight against reactionary populism and the search for peace Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-the-need-to-strengthen-our-democracies-fight-against-reactionary-populism-and-the-search-for-peace/>
11. Declaration on the South Caucasus Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-the-south-caucasus/>
12. Declaration on Uruguay Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3-4 June 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-on-uruguay/>
13. Declaration on Venezuela Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3–4 June 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-on-venezuela/>
14. Meeting of the SI Africa Committee, Dakar, Senegal 28–29 October 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/committees/africa/meeting-of-the-si-africa-committee-dakar-senegal/>
15. Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic 3–4 June 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/>
16. Meeting of the SI Council in Geneva “Our commitment to humanitarian and sustainable solutions to global challenges” 7–8 July 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/>
17. Meeting of the SI Presidium in New York 22 September 2022 URL: <https://www.socialistinternational.org/presidium/meeting-of-the-si-presidium-in-new-york/>
18. IX Congress of the Socialist International, Brussels, 5–6 September 1964 URL: <https://www.socialistinternational.org/congresses/ix-brussels/>
19. Progressive politics “For a fairer world” URL: <https://www.socialistinternational.org/about-us/> (дата звернення: 20.12.2022).
20. Resolution of Dakar Meeting of the SI Africa Committee, Dakar, Senegal 28–29 October 2022 URL: .
21. Resolution on Djibouti Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022 URL: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/resolution-on-djibouti/>
22. Resolution on Haiti Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022 URL: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/resolution-on-haiti/>

23. Resolution on Tunisia Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/resolution-on-tunisia/>
24. XXVI Congress of the Socialist International, Madrid, 25–27 November 2022. URL: <https://www.socialistinternational.org/congresses/xxvi-congress-of-the-socialist-international-madrid/>

References:

1. Nazarchuk O. (2022). Sotsialistychnyi Internatsional ta viina rosii proty Ukrainy. Polityko-pravovi aspekty [The Socialist International and Russia's war against Ukraine. Political and legal aspects]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya filozofsko-politologichni studii*, 45, 216–231 [in Ukrainian].
2. Declaration of La Romana Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3–4 June 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-of-la-romana/> [in English].
3. Declaration on Bolivia Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-bolivia/> [in English].
4. Declaration on Haiti Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3–4 June 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-on-haiti/> [in English].
5. Declaration on Judicial Independence Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3–4 June 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-on-judicial-independence/> [in English].
6. Declaration on Kyrgyzstan Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-kyrgyzstan/> [in English].
7. Declaration on Puerto Rico Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3–4 June 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-on-puerto-rico/> [in English].
8. Declaration on the Covid-19 pandemic and health professionals Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-the-covid-19-pandemic-and-health-professionals/> [in English].
9. Declaration on the Kurdish situation Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-the-kurdish-situation/> [in English].
10. Declaration on the need to strengthen our democracies, fight against reactionary populism and the search for peace Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-the-need-to-strengthen-our-democracies-fight-against-reactionary-populism-and-the-search-for-peace/> [in English].
11. Declaration on the South Caucasus Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/declaration-on-the-south-caucasus/> [in English].
12. Declaration on Uruguay Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3–4 June 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-on-uruguay/> [in English].
13. Declaration on Venezuela Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic, 3–4 June 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/declaration-on-venezuela/> [in English].
14. Meeting of the SI Africa Committee, Dakar, Senegal 28–29 October 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/committees/africa/meeting-of-the-si-africa-committee-dakar-senegal/> [in English].
15. Meeting of the SI Committee for Latin America and the Caribbean, La Romana, Dominican Republic 3–4 June 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/committees/latin-america-and-the-caribbean/meeting-of-the-si-committee-for-latin-america-and-the-caribbean-la-romana-dominican-republic/> [in English].
16. Meeting of the SI Council in Geneva “Our commitment to humanitarian and sustainable solutions to global challenges” 7–8 July 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/> [in English].
17. Meeting of the SI Presidium in New York 22 September 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/presidium/meeting-of-the-si-presidium-in-new-york/> [in English].

18. IX Congress of the Socialist International, Brussels, 5–6 September 1964. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/congresses/ix-brussels/> [in English].
19. Progressive politics “For a fairer world”. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/about-us/> (дата звернення: 20.12.2022) [in English].
20. Resolution of Dakar Meeting of the SI Africa Committee, Dakar, Senegal 28–29 October 2022. Retrieved from: [in English].
21. Resolution on Djibouti Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/resolution-on-djibouti/> [in English].
22. Resolution on Haiti Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/resolution-on-haiti/> [in English].
23. Resolution on Tunisia Meeting of the SI Council in Geneva, 7–8 July 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/councils/meeting-of-the-si-council-in-geneva/resolution-on-tunisia/> [in English].
24. XXVI Congress of the Socialist International, Madrid, 25–27 November 2022. Retrieved from: <https://www.socialistinternational.org/congresses/xxvi-congress-of-the-socialist-international-madrid/> [in English].